

В колекції переважають рослини далекосхідного та північно-американського походження.

Майже всі види колекційних жимолостей характеризуються високою зимостійкістю. Плодоносить більше половини видів даного роду, що свідчить про успішність їх інтродукції. В умовах культури переважна більшість жимолостей досягає висоти, притаманної їм в умовах природного ареалу.

За допомогою жимолостей можна втілити найбільш сміливі ідеї озеленювачів при створенні мальовничих груп, узлісь, підліску в насадженнях рекреаційного призначення, бордюрів, альпінаріїв, у вертикальному озелененні та т. п. Декоративні якості жимолості визначаються формою і розмірами куща, забарвленням листя, забарвленням, рясністю і тривалістю цвітіння та плодоношення. Декоративність жимолостей підтримується протягом усього вегетаційного періоду за рахунок зміни фаз розвитку куща, причому деякі види при плодоношенні дають більш виразний декоративний ефект, ніж при цвітінні.

Багато з досліджуваних видів Ботанічного саду мають високу декоративність і рекомендуються для озеленення і успішного вирощування в умовах зеленої зони Львова. При їх використанні необхідно звертати увагу на висоту рослини, форму та габітус крони, колір та запах квітів, період цвітіння, величину і забарвлення листя та плодів.

УДК 711.25:712.253(477.41)

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО СТВОРЕННЯ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПАРКОВОГО КОМПЛЕКСУ В МІСТІ БІЛА ЦЕРКВА

Масальський В. П. к. б. н., доцент, *Олешко О. Г.*, к. с-г. н., доцент
(Білоцерківський національний аграрний університет, Україна),

Кузнєцов С. І., д.б.н.

(Національний університет кадрів культури і мистецтва, Київ, Україна)

PROPOSALS FOR CREATING A RECREATIONAL PARK COMPLEX IN THE CITY OF BILA TSERKVA

Masalskiy V. P., Oleshko O. G.,

(Bila Tserkva National Agrarian University, Bila Tserkva, Ukraine)

Kuznetsov S.I.,

(National Academy of Cultural and Arts Management, Kyiv, Ukraine)

Метою озеленення є створення більш комфортних умов для життя, роботи і відпочинку мешканців та гостей міста. З цією метою в містах України створюються системи озеленення населених місць. Надзвичайно важливим показником якості є створення безперервної системи озеленення, коли один деревний масив з'єднується з другим зеленим коридором. В містах таку функцію виконують бульвари і набережні. Вони відіграють роль зелених артерій, якими в місто надходить свіже повітря від приміського лісопаркового поясу. В місті Біла Церква головною зеленою артерією є бульвар Олександрійський, який з'єднує

дендропарк «Олександрію» з центральною частиною міста і забезпечує надходження свіжого повітря з парку на 2,5 км. у глиб міста.

Дендропарк «Олександрія» – це стародавній історичний парк підпорядкований Національній академії наук України. Його площа становить 400,7 га (разом з урочищами «Голендерня» та «Гайок»). Цей парк є візитівкою Білої Церкви.

На відстані 1500 м від урочища «Голендерня» дендропарку «Олександрія» на штучно створеному острові розташований парк «Дитинства». Острів був створений каналом, довжиною 1340 м, з'єднавши вигин русла річки Рось по прямій. Парк «Дитинства» розташований з правого берегу річки майже напроти центру міста. Площа парку становить 37 га. Його розташування, площа, видовий склад насаджень і, в першу чергу, те, що він оточений водою дає великі перспективи для його розвитку. І хоча парк потребує певного доопрацювання в плані поліпшення інфраструктури, свою екологічну функцію в місті виконує на всі 100%.

Парк культури і відпочинку ім. Шевченка, площею близько 7 га, розташований в центрі міста на лівому березі річки Рось на відстані 3000 м від дендропарку «Олександрія» та на 500 м нижче за течією від парку «Дитинства».

Парки «Олександрія», «Дитинства» та ім. Шевченка, розташовані вздовж русла річки Рось. Для більш тісного зв'язку міста з природою та створення загального враження про місто велике значення мають прибережні території. Доволі широка річка Рось розчленовує територію міста і створює умови для розвитку зон відпочинку. Вона може служити віссю розвитку міста.

Сумарна площа відкритих просторів вздовж лівого берега між дендропарком «Олександрія» і парком ім. Шевченка становить близько 12 га. Відкрита площа від ур. «Голендерня» до парку «Дитинства» вздовж правого берега р. Рось становить близько 22,5 га.

Тому було б доцільно максимально використати ці природні можливості і створити рекреаційно-парковий комплекс, який би об'єднував ці три парки зеленим коридором.

Історично, ця прибережна зона була ближньою зоною рекреації для мешканців міста. Були рятувальні станції при яких був прокат човнів, була розвинена інфраструктура для активного відпочинку громадян. Згодом все було зруйновано, прийшло в негідний стан і навіть розпочалася забудова захисної зони берегу річки Рось.

На сьогодні активно проводяться роботи по благоустрою, але поки, нажаль, ці роботи зводяться до облаштування прогулянкової доріжки та видалення хворих і небезпечних дерев. Роботи з посадки нових насаджень та облаштування рекреаційних зон носять стихійний характер.

Тому необхідно визначити зони, де буде створено інфраструктуру рекреаційних ділянок. Ми пропонуємо це зробити на історичних місцях, але на більш високому рівні, який би відповідав сучасним вимогам. Створити більше спортивних майданчиків на лівому березі Росі, місць громадського харчування. На всій площі, що не передбачена під будівництво, створити деревні насадження. Основу насаджень мають скласти, переважно, аборигенні види деревних рослин.

Створення зеленого коридору від дендропарку «Олександрія» до парку «Дитинства» та парку ім. «Шевченка» вздовж лівого та правого берегу річки Рось несе такі переваги:

- парки «Олександрія», «Голендерня», «Дитинства» та ім. Шевченка будуть з'єднані зеленими насадженнями, утворивши рекреаційний парковий комплекс;
- дозволить збільшити площу зелених насаджень загального користування в місті більше як на 30 га, що збільшить показник озеленення приблизно на 15 м² на одного мешканця;
- рівномірність розміщення зелених насаджень по площі міста створить відносно рівні можливості їх використання мешканцями міста;
- буде запобіжним заходом від стихійного використання прибережної зони (в першу чергу, самозахоплення і використання землі не за призначенням);
- створить більш упорядковану ближню і середню зону внутрішньоміської рекреації
- зробить фізкультуру більш доступною для широкого загалу населення;
- прибережна зона стане віссю розвитку міста;
- створить більш розвинену інфраструктуру для надання послуг і дасть можливість більш широкого використання зони рекреації;
- покращить екологічні показники в місті.

УДК: 630*27:581.526.43 (477.44)

ОЦІНКА ДЕКОРАТИВНОСТІ ДЕРЕВ'ЯНИСТИХ ЛІАН В УМОВАХ М. ВІННИЦІ

*Матусяк М. В., к.с.-г.н., старший викладач
(Вінницький національний аграрний університет, Україна)*

ESTIMATION OF DECORATIVE ELEMENTS OF WOODEN VINES IN THE CONDITIONS OF VINNYTSIA

*Matusiak M. V.
(Vinnytsia National Agrarian University, Vinnytsia, Ukraine)*

Дерев'янисті ліани, цінність яких полягає в можливості різноманітного використання в насадженнях, сприяють декоративному збагаченню населених місць. Оформлення різних об'єктів виткими рослинами буде більш ефективним, якщо їхні біологічні та декоративні властивості будуть гармонійно використовуватись в поєднанні з оточуючим середовищем і місцевими природно-кліматичними умовами. Тому для використання в озелененні населених пунктів має важливе значення їхня декоративність.

Декоративність визначається ступенем прояву окремих морфологічних ознак, що забезпечують сприйняття рослини як елементу садово-паркової архітектури. Оцінка декоративності проводилась за такими ознаками: форма, колір і фактура кори; колір пагонів; щільність крони; величина ліани; спосіб